

ONDERWERP
Oplegnotitie QS Wnb tracé Rijswijk - Leiden (Lot B)

PROJECTNUMMER
30085232

DATUM
3 oktober 2023

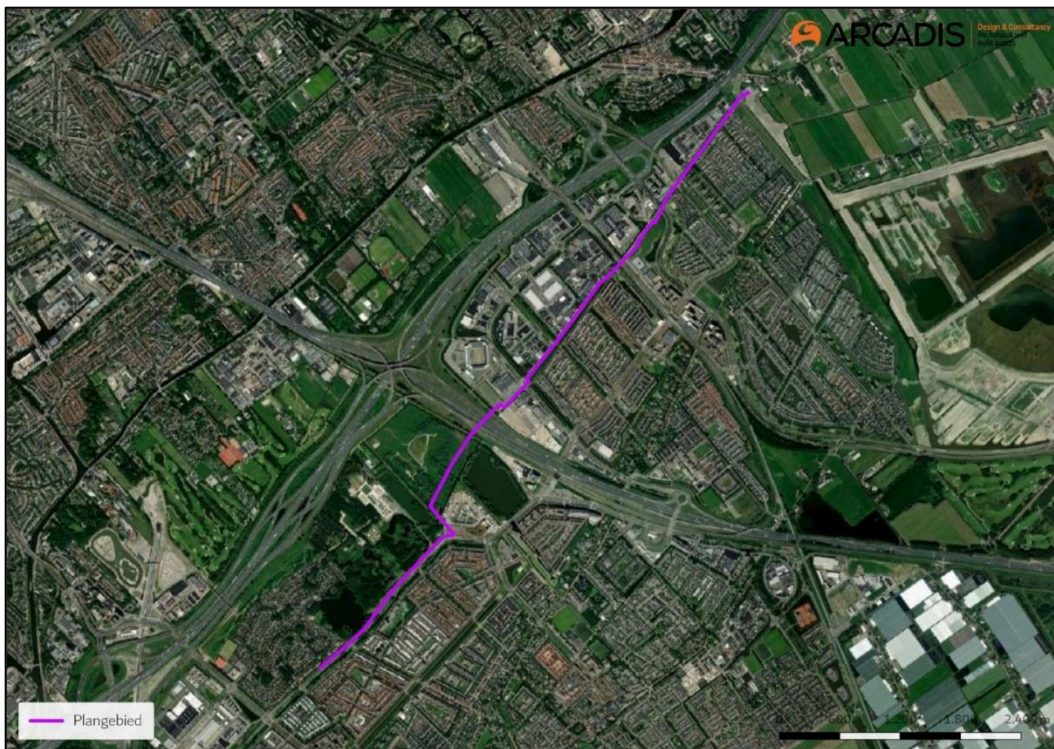
ONZE REFERENTIE
A63WRVSYFD6-1515941451-71:02 def

VAN
Arcadis

AAN
Gasunie

Inleiding

LdM C.V. heeft het voornemen om voor het project WarmtelinQ een warmtetransportleiding aan te leggen over een traject van 7,5 kilometer lopende tussen Rijswijk en Leiden (zie figuur 1). Door de voorgenoemde ingreep is mogelijk sprake van negatieve effecten op beschermde soorten of kwalificerende waarden van beschermde Natura 2000-gebieden. In opdracht van LdM C.V. heeft Arcadis een quickscan Flora en Fauna uitgevoerd voor de voorgenoemde ontwikkeling¹. In juni 2023 is vanuit de Gasunie commentaar op de quickscan gekomen en is gebleken dat het tracé is gewijzigd (deelgebied 1 uit de quickscan is afgefallen) en er een extra locatie is bijgekomen waar een open ontgraving gaat plaatsvinden. In voorliggende oplegnotitie is aangegeven welke effecten de aanpassing heeft op de destijds getrokken conclusies in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb) en geeft aanbevelingen voor het vervolg.

Figuur 1. Het plangebied (paarse lijn) bevindt zich tussen Rijswijk en Leiden. Voor de QS is het gehele traject bekeken. Bron: Arcadis, 2021.

¹ Arcadis, 2021. Quickscan Wet Natuurbescherming tracé Rijswijk – Leiden (Lot B). 20 augustus 2021. Referentie: D10037964:33.

Resultaten quickscan 2021

Gebiedsbescherming

Omdat de werkzaamheden mogelijk leiden tot een toename van stikstofdepositie is in de eerder opgestelde quickscan getoetst aan het onderdeel Gebiedsbescherming onder de Wnb. Ten tijde van het opstellen van de quickscan was het Besluit stikstofreductie en natuurverbetering nog in werking. Hierin was een gedeeltelijke vrijstelling voor activiteiten van de bouwsector opgenomen. Alleen de aanleg van de warmtetransportleiding leidt tot stikstofdepositie. Door de destijds geldende vrijstelling is geconcludeerd dat nadere vervolgstappen voor gebiedsbescherming niet aan de orde zijn als gevolg van de vrijstelling.

Soortbescherming

Voor het onderdeel soortbescherming is in 2021 een bureauonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd. Hierbij is een habitatgeschiktheidsbeoordeling voor mogelijk aanwezige soorten gedaan. Aan de hand van deze beoordeling is geconcludeerd dat na het nemen van mitigerende maatregelen overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb voor de ringslang niet voorkomen kan worden. Als gevolg hiervan is nader soortgericht onderzoek voor de ringslang noodzakelijk geacht. Mogelijke negatieve effecten op broedvogels en vleermuizen zijn, na het nemen van mitigerende maatregelen, uitgesloten. Indien de in de quickscan genoemde mitigerende maatregelen niet worden uitgevoerd kunnen overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb voor broedvogels en vleermuizen niet voorkomen worden. In dat geval is nader soortgericht onderzoek en mogelijk een ontheffingsaanvraag noodzakelijk.

Bescherming van houtopstanden

In 2023 is voor het onderdeel houtopstanden een toetsing toegevoegd aan de quickscan. Hieruit is gebleken dat de werkzaamheden de aanwezige bomen ongemoeid laten. Hiermee is overtreding van de Wnb uitgesloten en zijn nadere vervolgstappen voor Bescherming van houtopstanden niet aan de orde.

Aanpassingen quickscan 2023

Aanpassing project

In 2023 is gebleken dat er op een nieuwe locatie een open ontgraving is gepland (zie figuur 2 en pijl in figuur 3). Ten tijde van het opstellen van de quickscan was er op vijf locaties een open ontgraving gepland. Hieronder worden de gevolgen op beschermde natuurwaarden als gevolg van de veranderingen en de mogelijk benodigde vervolgstappen beschreven.

Figuur 2. Het plangebied in 2021 met daarin onderscheid tussen gestuurde boringen (blauwe lijn) en de vijf deelgebieden waar een open ontgraving plaatsvindt (rood). Deelgebied 1 valt af. Bron: Arcadis, 2021.

Figuur 3. Locaties waar open ontgravingen zullen plaatsvinden (oranje cirkels). De oranje pijl geeft de bijgekomen locatie voor een open ontgraving weer.

Gebiedsbescherming

Gezien het plangebied op meer dan tien kilometer van Natura 2000-gebieden ligt en effecten lokaal optreden zijn directe, negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden op voorhand uit te sluiten. Uitzondering is mogelijk de toename in stikstofdepositie als gevolg van de aanlegwerkzaamheden. In 2023 kan geen gebruik meer worden gemaakt van de zogenoemde bouwvrijstelling van stikstof. De Raad van State heeft op 2 november 2022 besloten dat van deze vrijstelling geen gebruik meer gemaakt kan worden. Om het mogelijke effect inzichtelijk te maken is een AERIUS-berekening vereist. Bij een toename van stikstofdepositie op overbelaste natuurwaarden moet overwogen worden om aanpassingen te doen aan de uitvoering of een ecologische beoordeling uit te voeren, waarna een vergunningsaanvraag volgt.

Soortbescherming

In 2021 is voor de quickscan het gehele traject onderzocht, maar de focus lag op de deelgebieden 1 t/m 5 uit figuur 2 omdat hier open ontgravingen voorzien waren. In 2023 is deelgebied 1 afgefallen en een extra deelgebied aangeleverd (zie oranje pijl in figuur 3). Dit nieuwe deelgebied is niet specifiek benoemd in de resultaten van de quickscan uit 2021 omdat hier destijds geen open ontgraving was voorzien. Het nieuwe deelgebied bestaat uit een watergang met aan beide zijden een begroeide oever en bomenrij (figuur 4). Deze omgeving kan gebruikt worden door o.a. broedvogels en vleermuizen (vliegroute).

Figuur 4. Foto van het nieuwe deelgebied waar een open ontgraving gaat plaatsvinden, ter hoogte van Oude Middenweg 38 Den Haag. Bron: Cyclomedia.

Bij een open ontgraving kunnen negatieve effecten op aanwezige soorten niet uitgesloten worden. Op deze locatie gaat het o.a. om broedvogels en vleermuizen. Daarom wordt geadviseerd om een eenmalig veldbezoek uit te voeren op deze locatie. Tijdens dit veldbezoek wordt een korte beoordeling gegeven over de mogelijke overtreding van

verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Indien de aanwezigheid van beschermde soorten niet uitgesloten kan worden is er nader soortgericht onderzoek noodzakelijk.

In de quickscan van 2021 is geadviseerd om soortgericht onderzoek naar ringslang uit te voeren omdat negatieve effecten op deze soort niet op voorhand uitgesloten zijn, ook niet na het nemen van mitigerende maatregelen. In 2023 is dit onderzoek niet uitgevoerd. Voordat de werkzaamheden mogen plaatsvinden is het uitvoeren van dit soortgericht onderzoek naar ringslang noodzakelijk op mogelijk geschikte locaties langs het hele traject.

Bescherming van houtopstanden

In de quickscan van 2021 is opgenomen dat de bomen in en rondom het projectgebied ongemoeid blijven. Dit is ook het uitgangspunt bij de nieuw toegevoegde locaties voor open ontgravingen. Hiermee is er geen aanpassing t.o.v. de situatie in 2021 opgenomen.

Conclusie en aanbevelingen

Gebiedsbescherming

In 2023 kan geen gebruik meer worden gemaakt van de zogenoemde bouwvrijstelling van stikstof. De Raad van State heeft op 2 november 2022 besloten dat van deze vrijstelling geen gebruik meer gemaakt kan worden. Om het mogelijke effect inzichtelijk te maken is een AERIUS-berekening vereist. Bij een toename van stikstofdepositie op overbelaste natuurwaarden moet overwogen worden om aanpassingen te doen aan de uitvoering of een ecologische beoordeling uit te voeren, waarna een vergunningsaanvraag volgt.

Soortbescherming

De conclusies uit de in 2021 uitgevoerde quickscan zijn nog steeds relevant. Omdat negatieve effecten op de ringslang niet uitgesloten zijn, blijft het noodzakelijk om soortgericht onderzoek naar deze soort uit te voeren op de geschikt bevonden locaties (deelgebied 2 en 5, waterrijke vegetatie met daaromheen hoogteverschillen). Dit onderzoek dient te voldoen aan onderstaande voorwaarden²:

- Vier veldbezoeken in de periode april/mei of augustus/september;
- Gunstige weersomstandigheden (zonnig, droog en geschikte temperatuur);
- Tussen het eerste en laatste veldbezoek dient minimaal 1 maand te zitten.

Omdat op de "nieuwe" locatie van de open ontgraving (zie oranje pijl op figuur 3) veel water en vegetatie aanwezig is, wordt geadviseerd om een veldbezoek uit te voeren. Indien de aanwezigheid van beschermde soorten op basis van dit veldbezoek niet uitgesloten kan worden dient er nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden.

Bescherming van houtopstanden

Overtreding van de Wnb is niet aan de orde aangezien de aanwezige bomen ongemoeid blijven tijdens de werkzaamheden. Er zijn er geen vervolgstappen ten aanzien van Beschermde houtopstanden noodzakelijk.

Omgevingswet

Vanaf 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. Als de werkzaamheden na 1 januari 2024 plaatsvinden én sprake is van negatieve effecten op beschermde flora en fauna, is een vergunning onder de Omgevingswet vereist.

² NGB, 2017. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie juli 2017.